

DEZVOLTAREA ATITUDINII DE OCROTIRE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN GRĂDINIȚĂ

Developing the attitudes of care and preservation of the environment in preschool

Iacob Dana¹

Rezumat. Omul trebuie să respecte și să ocrotească mediul în care trăiește, deoarece acesta îi oferă toate condițiile de care are nevoie pentru a trăi. Protecția mediului se referă la: prevenirea deteriorării mediului, acțiuni de depoluare și reconstrucție ecologică, păstrarea zonelor depoluate. Copiii trebuie educați încă din grădiniță să fie responsabili față de mediu, prin participarea la diferite activități practice, în funcție de specificul vârstei și trebuie să știe că orice copil poate deveni un prieten al naturii. Deoarece acțiunea copilului are la bază imitația, comportamentul adulților este foarte important pentru el. Copiii trebuie să știe că florile trăiesc mai mult în mediul natural decât în vase, iar unele insecte sunt foarte folositoare pentru plante (buburuza, albina). În timpul ieșirilor în natură, copiii trebuie să-și însușească și să respecte câteva reguli de comportare civilizată. Mijloacele de realizare a comportamentelor pot fi informative (povestiri, lecturi după imagini, poezii, emisiuni TV) sau formative (activități practice în care copiii sunt puși în situația de a acționa). Activitățile extracurriculare (plimbările, vizitele, excursiile) contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre mediu, îi ajută pe aceștia să își petreacă timpul într-o manieră relaxantă, dar au și un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creând un sentiment de siguranță și încredere. Pentru a testa comportamentul copiilor față de mediul înconjurător, s-a desfășurat cu aceștia proiectul tematic „Prietenii naturii”. Pe parcursul derulării proiectului copiii au realizat plimbări, observări în natură, jocuri, au fost informați despre cum trebuie protejată natura, au desfășurat diferite activități cu caracter ecologic, învățând astfel, cât de important este pentru om mediul în care trăiește. Copiii trebuie să înțeleagă că omul și natura sunt noțiuni inseparabile, că aceasta trebuie respectată și nu dominată și că schimbările care au loc în natură nu se petrec la voia întâmplării, ci sunt supuse unor legi obiective.

Cuvinte cheie: mediu; grădiniță; atitudine; ocrotire;

Abstract. Man must respect and preserve the living environment because it gives all the conditions s/he needs to live. Environmental concerns: preventing environmental damage, pollution control and ecological restoration activities, keeping de-polluted areas. Children should be educated from kindergarten to be environmentally responsible by participating in various practical activities, depending on age specific and should be aware that any child can become a friend of nature. Since the child's action is based on imitation, adult behavior is very important to him. Children should know that flowers in the wild live longer than the vase, and some insects (ladybugs, bees) are very useful to plants. During the trips in nature, children must learn and follow a few rules of civilized behavior. Means of achieving behavior can be informative (stories, reading after pictures, poems, TV) or training (practical activities in which children are placed in a position to act). Extracurricular activities (walks, visits, trips) contribute to the knowledge of

¹ Grădinița Gîrbou, România, e-mail: iacobdana79@yahoo.com

children about the environment, helps them to spend time in a relaxed manner, but have a positive effect on the work group, creating a sense of security and trust. To test children's behavior towards the environment, a project was conducted thematically named „Friends of Nature”. During the project the children have made walks, nature observation, games, learned about how to protect nature, have conducted various activities with ecological character, learning thus how important it is for the human being, the living environment. Children should understand that man and nature are inseparable concepts, it must be respected and not dominated and that changes occurring in nature do not appear randomly, but are subject to objective laws.

Key-words: environment, kindergarten, attitude, care;

1. Introducere

1.1. Motivația proiectului

„A înțelege natura înseamnă a înțelege viitorul, dar a face ceva pentru salvarea naturii atât de amenințată azi, înseamnă a contribui la fericirea omenirii” afirma *Eugen Pora*. Natura constituie o expresie complexă a frumuseții și bogăției în care ne naștem, trăim și muncim și de aceea copiii trebuie să o cunoască, să o iubească și s-o îngrijească încă din primii ani de viață. Îngrijirea mediului înconjurător, implică din partea omului desfășurarea unor acțiuni practice, care să contribuie la evoluția plantelor și animalelor, apărarea lui de acțiunile dăunătoare care pun în pericol viața acestora.

Natura, această splendidă minune, care constituie însăși leagănul civilizației umane, asigurând condițiile existenței umanității, ar fi de neconceput fără lumea fascinantă a plantelor și a animalelor.

Omul s-a aflat în mijlocul naturii de la începutul existenței sale și s-a folosit de tot ceea ce acesta i-a oferit. Mediul înconjurător de astăzi este un rezultat al creației omului, dar el poate influența foarte mult evoluția societății umane.

Degradarea continuă a mediului se datorează intervenției omului în natură, iar pericolul este foarte mare.

Protecția naturii devine una din cele mai importante preocupări ale societății contemporane și comportă trei aspecte principale:

- prevenirea deteriorării mediului;
- acțiuni de depoluare și reconstrucție ecologică, ce constau, în principal, în măsuri reparatoare;
- păstrarea sau întreținerea zonelor depolate;

Educația ecologică, începută încă din grădiniță, are semnificația deprinderii unui anumit mod de a înțelege relația dintre om și mediul de viață, care nu este numai al său, ci și al plantelor și al animalelor, a tot ce există pe acest pământ, iar copiii trebuie să conștientizeze și să-și exprime respectul pentru mediul natural de care beneficiem cu toții și pe care îl vor moșteni generațiile viitoare.

Manifestarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător apare la copilul preșcolar, ca urmare a desfășurării unor activități variate din punct de vedere al temei, conținutului și al strategiilor utilizate, care pun copilul în situația de a exercita numeroase acțiuni de îngrijire și ocrotire a mediului.

Pentru a le forma copiilor o atitudine corectă față de ceea ce îi înconjoară, putem porni de la o idee simplă, dar destul de eficientă în planul emoțiilor și sentimentelor: transpunerea copilului în locul elementului din natură care a suferit o agresiune din partea omului. Pus în postura celui agresat și care nu se poate apăra singur, copilul va realiza că trebuie să acorde „drept la existență” tuturor elementelor mediului din jurul său.

Treptat, va înțelege că orice acțiune de distrugere sau exterminare de orice fel, este cât se poate de dăunătoare pentru că strică echilibrul naturii.

Prin participarea la aceste activități, copilul înțelege rolul pe care îl are în natură, ce acțiuni este capabil să efectueze și care sunt urmările unor atitudini necorespunzătoare față de mediul înconjurător.

Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiția de a o respecta.

Natura are nevoie de prieteni. Vârsta preșcolară este vârsta la care copilul își etalează dragostea aproape înăscută față de animale și plante și constituie o etapă în care, dacă avem suficient tact pedagogic, vom face o complexă educație ecologică eficientă în etapele viitoare ale vieții.

1.2. Educația ecologică – caracteristici și particularități

Educația ecologică se desfășoară pe 4 nivele:

- Nivelul cunoașterii
- Nivelul priceperilor/deprinderilor
- Nivelul sentimentelor
- Nivelul comportamentului

Obiectivele urmărite prin acest tip de educație sunt următoarele:

Conștientizare:

- sprijinirea copiilor pentru atingerea unui nivel de conștiință și atenție față de mediu;
- dezvoltarea capacității de a observa și a alege stimulii;
- prelucrarea, perfecționarea și extinderea percepțiilor noi formate, legate de mediu;
- folosirea acestor noi calități în diferite situații concrete;

Cunoștințe:

– înțelegerea de către copii a modului de funcționare al mediului, apariția și rezolvarea problemelor legate de acesta;

Atitudine:

– însușirea unui set de valori, de către copii, cu privire la mediu, precum și stimularea motivației pentru a participa la acțiuni menite să îmbunătățească starea acestuia;

Abilități / priceperi / deprinderi:

– sprijinirea copiilor pentru a-și forma și dezvolta abilități necesare identificării situațiilor cu care se confruntă natura;

Participare:

– formarea capacității copiilor, de a-și folosi cunoștințele dobândite în luarea unor decizii pozitive și corecte cu privire la mediu;

În cazul copiilor, imperative de genul „nu distrugeți natura!” sau „ocrotiți viețuitoarele!” nu vor duce la efectul scontat, deoarece gândirea lor este concret-intuitivă și se bazează pe fapte.

Deoarece, la această vârstă, **acțiunea** copilului se bazează pe imitație, comportamentul celor din jur contează mult în formarea atitudinii de ocrotire și conservare a mediului. Nu e nevoie să i se spună copilului „nu rupe florile!”, ci atunci când se ivește ocazia, să i se arate cum poate fi ridicată o plantă căzută la pământ sau cum poate fi ajutat un animal bolnav.

De multe ori, în timpul ieșirilor în natură, copiii au tendința să adune cât mai multe flori, să prindă cât mai multe insecte, fără să se gândească la consecințe. În aceste cazuri, este necesar să se intervină cu argumente de genul:

- florile trăiesc mai mult în mediul lor natural decât în vase și de aceea trebuie să ne mulțumim cu un buchet mic, care să ne înveselească sala de grupă; dacă vom rupe prea multe flori, peisajul nu va mai fi la fel de frumos;
- albinele trebuie lăsate libere pentru a culege nectarul din flori, pe care îl transformă în mierea dulce și hrănitoare;
- buburuzele întrețin sănătatea plantelor, deoarece se hrănesc cu dăunătorii mici de pe frunze;
- rămele sunt folositoare, deoarece prin galeriile pe care le sapă în pământ, ajută la circulația aerului în sol, ușurând astfel încolțirea semințelor și creșterea plantelor;

Copiilor trebuie să li se explice rolul pe care îl are fiecare plantă, insectă, animal, ce foloase aduce naturii, omului, care-i sunt dușmanii, cu ce se hrănește fiecare, de ce trebuie ocrotită.

Pentru a le arăta copiilor care sunt consecințele comportării necorespunzătoare a oamenilor față de natură, s-au organizat excursii și plimbări în locuri unde degradarea mediului era mai evidentă; astfel au văzut păduri defrișate, râuri poluate, flori rupte, deșeuri aruncate la întâmplare etc.

Deoarece impactul asupra copiilor, a acestor aspecte mai puțin plăcute, a fost destul de mare, li s-au prezentat acestora câteva reguli de comportare în natură:

- să ocrotească și să protejeze mediul, oriunde s-ar afla;
- să păstreze liniștea când sunt în natură;
- să respecte indicatoarele și traseele din păduri și să le lase spre folosul altor turiști;
- să nu facă foc în locuri nepermise, deoarece acesta poate afecta vegetația.

Pentru a reține mai ușor aceste reguli, ele au fost afișate (însoțite de imaginile corespunzătoare) în sala de grupă.

Prin fapte, gesturi, exemple demne de urmat, putem sădi în sufletul copilului mila și respectul pentru orice ființă neajutorată, putem stârni dragostea pentru natură și dorința de a veni în sprijinul ei.

Mijloacele de realizare a unor astfel de comportamente, pot fi grupate în două categorii: informative și formative.

Informarea științifică se poate realiza prin activități de observare referitoare la problematica cunoașterii mediului (plante, animale, fenomene ale naturii etc.) lecturi după imagini (În ograda bunicilor; În pădure), povestiri cu conținut științific (Puiul; Frunza), activități integrate etc.

În strânsă legătură cu acestea, sunt activitățile de educare a limbajului (De pe-o bună dimineață; Mâțșorii), dar și cele muzicale, adaptate la tematica inspirată din frumusețile naturii. Într-o formă organizată, corelată cu necesitățile și posibilitățile copilului preșcolar, aceste activități realizează o mare parte din cerințele educației ecologice, dar nu sunt singurele.

Vizitele realizate la Grădina Botanică, în muzee, sunt și ele forme de informare științifică și un bun prilej de cunoaștere și prețuire a tainelor naturii, sunt ocazii unice prin care copilul vine în contact direct cu frumusețile mediului înconjurător.

Prin colorit sau mișcare, plantele și animalele captează atenția copilului încă de timpuriu; de aceea toate documentarele, emisiunile T.V. dedicate ecologiei, preocupările de protejare a naturii, se impun atenției și interesului acestuia. Dragostea, pasiunea și grija copilului pentru natură, îl determină să treacă de granițele calității de spectator; el pătrunde și trăiește în lumea prezentată pe ecran.

Revistele pentru copii, cărțile special editate (Atlasul botanic, Atlasul zoologic), deși oferă o imagine statică, sunt și ele un izvor de informare și documentare privind natura.

Literatura pentru copii, inspirată din viața plantelor și a animalelor, constituie și ea o sursă importantă de lansare a informației în direcția dorită (E. Gârleanu, Din lumea celor care nu cuvântă).

Îndrumarea formativă concretă, a copiilor, se realizează prin activități cu caracter practic, care urmăresc stimularea atitudinii de ocrotire a mediului; ori de câte ori este posibil, trebuie să punem copiii în situația de a **acționa**, de a reacționa, de a manifesta interes față de tot ceea ce îi înconjoară.

Aceste activități pot să înceapă din sala de grupă, unde copilul petrece o bună parte din timpul său; acțiuni simple (desfășurate la colțul viu) cum ar fi: stropirea florilor, ștergerea frunzelor de praf, schimbarea pământului, dacă sunt deprinse de timpuriu, vor face parte mai apoi din comportamentul obișnuit al copiilor și vor fi extinse în parcul grădiniței, la aleile cu flori etc.

Formarea comportamentului ecologic, se realizează și prin jocuri didactice (Facem curățenie; Micii grădinari), memorizări (Gândăcelul; Învăță de la toate; Cățelușul șchiop), convorbiri (Cum ocrotim animalele/ plantele?) și de altfel prin toate tipurile de activități desfășurate în grădiniță.

Fiecare anotimp, prin specificul său, oferă copilului posibilitatea efectuării unor acțiuni variate: *primăvara* - pregătirea pământului, greblatul straturilor, plantarea florilor și a pomilor; *vara* - întreținerea acestora; *toamna* - adunarea frunzelor uscate, pregătirea trandafirilor pentru anotimpul rece; *iarna* - construirea căsuțelor pentru păsări, hrănirea acestora.

Aceste acțiuni, oferă copiilor posibilități de dezvoltare a inițiativei, a dragostei pentru natură, pentru muncă, îmbogățesc deprinderile de comportare civilizată, asigură o atitudine plină de grijă față de mediul înconjurător..

1.3. Contextul activităților de Protecția mediului

Este unanim recunoscut faptul că perioada preșcolară își pune amprenta asupra personalității copiilor, deoarece aceasta este perioada receptivității, sensibilității, mobilității și a flexibilității psihice dintre cele mai pronunțate; aceasta este perioada în care se constituie premisele personalității și se așează bazele eu-lui: cognitiv, afectiv-motivațional și volitiv-caracterial.

Educația se realizează prin acțiuni desfășurate în cadru instituționalizat, dar și prin forme de muncă didactică complementare activităților comune. Acestea sunt activități desfășurate atât în interiorul grădiniței, cât și în afara acesteia și poartă denumirea de **activități extracurriculare**.

Activitățile extracurriculare contribuie la completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolarilor, la organizarea rațională a activităților copiilor.

Având un caracter atractiv, preșcolarii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități.

Ele largesc orizontul cultural al copiilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite la activități. Participarea copiilor la acțiunile organizate în afara grupei și a grădiniței constituie, de asemenea și un mijloc de formare al competențelor.

Valențele formative ale acestor forme de activități, se extind asupra tuturor comportamentelor, îmbogățind sfera informațională, declanșând trăiri afective și oferind condiții prielnice exersării conduitei moral-civice a copiilor. Specific acestor activități este faptul că stimulează spiritul de inițiativă și dispun de o încărcătură afectivă puternică.

Aceste activități sunt apreciate de către copii și de către factorii educaționali în măsura în care îndeplinesc o serie de condiții :

- urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ;
- valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile copiilor;
- organizează timpul liber într-o manieră plăcută, relaxantă;
- formele de organizare ale acestor activități au caracter recreativ, dar urmăresc și un scop educativ;
- au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creează un sentiment de siguranță și încredere.

Realizarea acestora depinde în primul rând de talentul educatoarei, de dragostea ei pentru copii, de modul creator manifestat în abordarea temelor și nu în ultimul rând de resursele de care dispune grupa de copii.

Multitudinea activităților extracurriculare desfășurate cu copiii, în scopul educației pentru protecția mediului, conduc la dezvoltarea personalității acestora, prin contactul pe care îl au cu mediul înconjurător, cu diverși factori ai societății din care fac parte.

Activitățile de acest gen, cu o deosebită influență formativă, sunt toate formele de acțiuni turistice: **plimbări, excursii, vizite**.

Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, preșcolarii descoperă lumea în care trăiesc cu toate aspectele și tainele ei, care îi fascinează și le stimulează interesul de cunoaștere.

Copiii dobândesc o mare cantitate de informații despre munca omului, își formează reprezentări simple despre structura și condițiile de viață ale unor plante și animale, despre legi obiective ale succesiunii anotimpurilor, despre frumusețile și bogățiile țării etc.

Copilul care a învățat să admire natura, parcul cu flori, să asculte susurul unui izvor, să observe munca depusa de unele insecte pentru a-și strânge provizii pentru iarnă (furmicile, de exemplu) sau câtă strădanie depune o rândunică pentru a construi cuibul puișorilor ei și apoi pentru a-i hrăni, acel copil va deveni prietenul naturii și mai apoi protectorul ei.

Acțiunile turistice contribuie la îmbogățirea conținutului jocurilor și al celorlalte forme de activități organizate în grădiniță. Astfel, în urma plimbărilor, excursiilor organizate în diferite zone ale țării și în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate imaginea realității în cadrul activităților de desen și modelaj; iar cu materialele culese își îmbogățesc simțitor jocurile de creație și activitățile practice.

Prin excursiile și plimbările organizate de grădiniță, se urmărește și întărirea organismului copiilor, formarea unor deprinderi de igienă și de comportare civilizată. Se mai are în vedere educarea copiilor în spiritul grupului, prin subordonarea interesului individual față de cel colectiv, educarea spiritului de ordine și disciplină.

La vârsta preșcolară, copiii sunt foarte receptivi la ceea ce li se prezintă și li se explică în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Educatoarea trebuie să ofere în mod gradat și în acord cu particularitățile de vârstă, cunoștințele științifice care motivează conduitele și normele eco-civice, să creeze și să organizeze activități educative privind protejarea mediului înconjurător: curățarea parcului, a mediului de joacă, ocrotirea unor animale, amenajarea „colțului naturii” în sala de grupă. Astfel se pot face, de exemplu, probe de germinare, unde copiii pot urmări evoluția plantelor, acumulând cunoștințe mai bogate și de mai lungă durată.

2. Proiectul „Prietenii naturii”

2.1. Descrierea proiectului

Pentru formarea deprinderilor de acțiune și de protejare a mediului înconjurător, de către copii, a fost desfășurat proiectul tematic: „**PRIETENII NATURII**”.

Argumentul proiectului: Tema proiectului a fost aleasă de către copii într-o zi frumoasă de primăvară, când ei au dorit să se joace în curtea grădiniței, dar au constatat că prin iarbă sunt foarte multe ambalaje de alimente, sticle etc. Deoarece știau din cunoștințele dobândite anterior, că acestea dăunează sănătății, au hotărât cu toții să le adune, astfel încât curtea grădiniței să rămână curată.

Obiective: Proiectul s-a desfășurat pe parcursul unei săptămâni și a avut în vedere următoarele:

- formarea și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a mediului înconjurător;
- cunoașterea importanței păstrării curățeniei în natură;

- aplicarea unor reguli de comportare pentru asigurarea sănătății omului și a naturii.

Resurse umane: copiii din grupă, educatoare, profesor de biologie, medic, părinți;

Resurse materiale: materiale pentru curățenie (mănuși, măști, greble, saci menajeri etc.); imagini din reviste; ecusoane cu inscripția „prietenii curățeniei”;

Metode didactice: conversația euristică, problematizarea, exercițiul, explicația, povestirea;

Scrisoare de intenție: „Dragi părinți, deoarece efectele poluării și-au făcut simțită prezența și în curtea grădiniței noastre, noi am hotărât să menținem curat acest spațiu și această acțiune o vom desfășura în cadrul proiectului – **Prietenii naturii** – Vă invităm să luați parte la acest proiect și să ne sprijiniți în dobândirea materialelor necesare. Vă mulțumim!”

Descrierea proiectului:

Întrebările și răspunsurile copiilor referitoare la acțiunile pe care urmau să le desfășoare, au generat o atmosferă deschisă, curaj, entuziasm, dorința acestora de a afla cât mai multe lucruri despre curățenie, despre natură, despre sănătate.

Plimbările, observările spontane în natură, expozițiile, jocurile, desfășurate în sectoarele de activitate, i-au stimulat pe copii să fie interesați de mediul în care trăiesc, de protecția și grija față de acesta.

În derularea activităților, părinții au participat cu mare interes, aducând la grădiniță materialele necesare pentru curățenie.

Riscul îmbolnăvirii cu diverși microbi, le-a fost explicat copiilor de către un cadru medical, iar profesorul de biologie le-a prezentat importanța naturii pentru viața omului, precum și **Codul eco:**

- Aruncați deșeurile doar în locurile special amenajate. Coșurile vă așteaptă să le folosiți, lăsând curat în urma voastră.
- Dacă împreună puteți să păstrați curată curtea grădiniței, împreună veți reuși să păstrați curat tot ceea ce vă înconjoară, pentru că „*Omul sfîntește locul!*”
- Păstrați locurile de popas curate, nu aruncați ambalajele în iarbă, ci luați-le acasă! Numai așa firele de iarbă vor putea să respire și să crească.
- Puneți la fereastra camerei și a grupei voastre câte un ghiveci cu o floare. El va râde la soare în zilele senine și vă va înveseli zilele amare.
- Plantați în curtea grădiniței un pom. El vă va da oxigen și vă va umbri când veți avea nevoie.
- Nu rupeți și nu răniți copacii, așa cum nici vouă nu v-ar plăcea să fiți răniți!
- Nu aruncați deșeuri toxice în apa râurilor! Ce ați face dacă apa s-ar supăra și s-ar ascunde în pământ?
- Nu distrugeți cuiburile de păsări, plantele sau animalele, ci protejați-le!
- Amenajați împreună cu părinții zonele verzi din apropierea locuinței!
- În excursii și drumeții adunați deșeurile voastre și cele lăsate de alți copii!

A fost realizată **harta proiectului** împreună cu copiii și a fost stabilit, tot de comun acord, **inventarul de activități**. Copiii au făcut astfel cunoștință cu aspectele cele mai neplăcute ale poluării mediului, au dovedit interes și au găsit chiar ei unele soluții.

Sfârșitul acțiunii a culminat cu primirea unor ecusoane, pentru toți copiii participanți la acest proiect, cu inscripția „prietenii naturii”.

Apoi s-a desfășurat cu copiii o activitate integrată și s-a cântat cântecul „Frumoasă-i curtea noastră”.

2.2. Harta proiectului

Harta proiectului poate fi realizată cu ajutorul unui organizator grafic care descrie activitățile realizate în proiect.

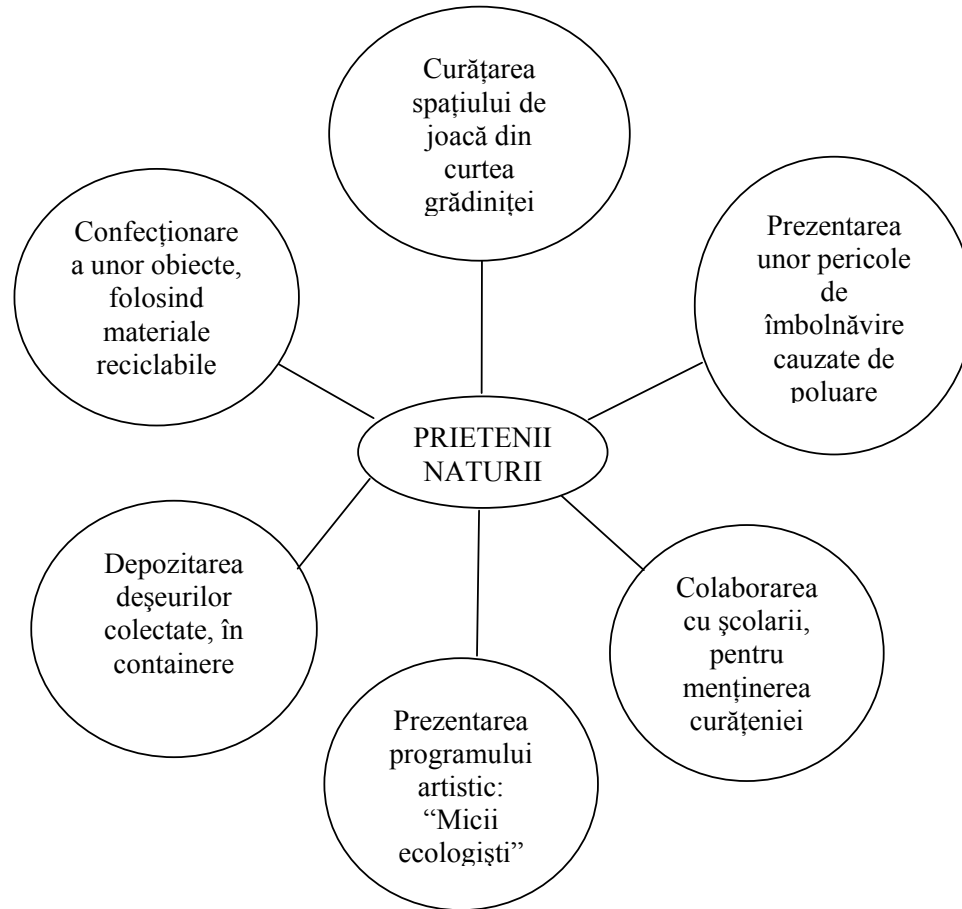

Figura 1. Harta proiectului

Activitățile proiectului au fost realizate în grădiniță, în școala de apartenență și mai ales în mediu.

2.3. Inventarul activităților proiectului

Activitățile proiectului au fost realizate săptămânal, după programul prezentat în tabelul 1.

Tabelul 1. Activitățile proiectului

DATA ZIUA	DENUMIREA ACTIVITĂȚII	TEMA	JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI ALESE

Luni	DȘ, DEC (Activitate integrată)	„Ce sunt deșeurile?”– convorbire „Frumoasă-i curtea noastră” – cântec, predare „Tot ce e pe lume” – joc muzical, repetare	<u>Bibliotecă:</u> „Să citim imagini despre curățenie”; <u>Joc de rol:</u> „De-a hârniciuții grădiniței”; <u>Joc de mișcare:</u> „Ne jucăm cu mingea în curte”;
Marti	DȘ, DOS (Activitate integrată)	„Să numărăm copiii care adună deșeurile” (numerație 1-10) „Povestea deșeurilor” – povestire cu început dat	<u>Știință:</u> „De ce sunt dăunătoare deșeurile?” <u>Construcții:</u> „Containere” – trusa lego <u>Joc de atenție:</u> „Unde este ascuns obiectul?”
Miercuri	DLC, DEC (Activitate integrată)	„Prietenii curățeniei”, de Sen Alex. – memorizare „Unelte pentru curățenie” – desen	<u>Bibliotecă:</u> „Repetăm poezii despre curățenie” <u>Educație senzorială:</u> „Ce miros are?” <u>Joc distractiv:</u> „Vrăbiuțele și pisica”
Joi	DȘ, DPM (Activitate integrată)	„La magazia de unelte” – joc liber matematic „Cine ajunge primul?” – parcurs aplicativ	<u>Joc de rol:</u> „De-a grădinarii” <u>Știință:</u> „Sortează coșurile mari și mici” <u>Joc cu text și cânt:</u> „Batistuța”
Vineri	DLC, DOS (Activitate integrată)	„Să păstrăm natura curată” – lectură după imagini „Confectionăm coșuri, din carton, pentru deșeuri”	<u>Artă:</u> „Desenăm Planeta Pământ” <u>Construcții:</u> „Căsuță pentru prietenii curățeniei” <u>Joc de mișcare:</u> „Atinge jucăria”

Prin derularea unor astfel de proiecte, copiii sunt stimulați și sprijiniți să acționeze și astfel observă cât de important este pentru noi mediul în care trăim.

3. Concluzie

Educația ecologică se realizează nu numai în grădiniță și școală, ci și în familie; aceasta joacă un rol esențial în a explica celor mici ce reprezintă natura, în ce constă respectul față de tot ceea ce ne înconjoară.

De aceea, este necesară informarea familiilor copiilor cu privire la astfel de activități, pentru a-i face să înțeleagă că de modul cum se comportă ei cu natura, de reacțiile lor asupra plantelor și animalelor, depinde în mare măsură succesul formării, la copiii preșcolari, a unor deprinderi ecologice corecte.

În colaborare cu familia, se pot organiza periodic și acțiuni de colectare a deșeurilor în vederea valorificării materialelor reciclabile.

Copiii trebuie să înțeleagă că, natura și omul sunt noțiuni inseparabile, interconținute, că mediul cu toate componentele sale dezvoltă și întreține viața omului și că acesta trebuie să păstreze echilibrul ecologic al spațiului în care trăiește.

Natura trebuie respectată și nu dominată. Ea formează un întreg imens, dar nu nesfârșit – în care fiecare componentă are un rol precis, iar omul este obligat să se integreze armonios în acest întreg.

Învățând să cunoască natura, copilul poate descoperi și compara fenomenele, ridicându-le uneori la un anumit grad de generalizare, poate să înțeleagă că, schimbările care au loc în natură nu se petrec la voia întâmplării, ci sunt supuse unor legi obiective.

Pentru copil, natura se descoperă în toată splendoarea și prospețimea ei, nu numai ca un spectacol, ci ca un laborator continuu și veșnic al vieții; cunoscându-i tainele, copilul va ajunge să înțeleagă până la urmă că:

„Dacă nu vom gospodări cu înțelepciune rezervele planetei și nu vom ocroti natura, vom rămâne singuri pe o planetă pustie”. Ștefan Milcu

Bibliografie

GIORDAN, A., 1996. Conceptions et raisonnements. În: *Cahiers pedagogiques*, 344, p. 57-59.

CIASCAI, L., MARCHIS, I., 2008. *Educația interculturală și multimedia*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

POPESCU, M., ION, G. & STAN, P., 2006. Educația de mâine. În: G. Ionescu & V. Popescu (ed.), *Viitorul educației sau educația viitorului*, (p. 23-36), București: E.D.P.

